

Viborg, den 27. februar 2008
/DORNIE

Referat
af
mødet i Panel for Lokale aktionsgrupper
26. februar 2008 kl. 10:00
i Viborg Lounge, Tingvej 7, 2. sal, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Pkt.	Tekst	Side
1	Kommissorium for Panel for lokale aktionsgrupper (LAG Panel)	1
2	Status for LAG-erne	3
3	Projekt Landsbyfornyelse	5
4	Projekt profilering af landdistrikterne	8
5	Megasatsning på fødevarerområdet	10
6	Turisme og oplevelsesøkonomi	12
7	Den regionale udviklingsplan. Landdistrikterne, oplevelsesøkonomi og turisme	14
8	Vækstforums strategi og handlingsplan 2009	16
9	Landdistriktskonference den 3. marts 2008	18
10	Møde for LAG formænd og LAG koordinatore	20
11	Mødeplan LAG panel 2008	21
12	Gensidig orientering	22

1-33-76-136-07

1. Kommissorium for Panel for lokale aktionsgrupper (LAG Panel)

Resumé

Regionsrådet har besluttet at nedsætte en række udvalg og paneler. Herunder et LAG-panel, der skal fungere frem til 31. december 2009.

Administrationen indstiller,

- at** kommissoriet tages til efterretning.
- at** panelets arbejdsform drøftes.
- at** orientering om LAG-ernes opgaver tages til orientering.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Sagsfremstilling

Det vedlagte kommissorium for Panel for lokale aktionsgrupper (LAG Panel) er vedtaget af Regionsrådet sammen med kommissorier for fire andre paneler og 15 midlertidige udvalg.

Kommissoriet fastlægger, at panelet består af de af Regionsrådet udpegede medlemmer til LAG-bestyrelserne og at funktionsperioden er til 31. december 2009.

Panelets formål er at virke for en stærk og sammenhængende regional og lokal indsats for udvikling i landdistrikter og fiskeriområder.

Panelets opgaver er:

- Erfaringsudveksling blandt paneledtagerne om varetagelsen af arbejdet som medlem af LAG-bestyrelserne.
- Drøftelse af Region Midtjyllands interesser i landdistriktsudvikling og varetagelsen af interesserne. Herunder medvirke til at sikre sammenhæng mellem Den regionale udviklingsplan, Vækstforums Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan og LAG-ernes udviklingsstrategier.
- Følge ny lovgivning og andre tiltag for udvikling i landdistrikterne.
- Drøfte udfordringer og muligheder for udvikling i landdistrikterne, økonomiske og administrative midler til indsatsen m.v.
- Medvirke til udvikling og igangsætning af større projekter og initiativer til udvikling i landdistrikterne.

Panelets afrapportering:

Administrationen sikrer i samråd med panelets formand, at væsentlige problemfelter, der har været genstand for drøftelse i panelet, bringes til Regionsrådets kendskab.

Panelets arbejdsform:

Med hensyn til panelets arbejdsform kan der f.eks. indgå temadrøftelser/mere dybtgående drøftelser i forhold til centrale punkter i oplistningen af panelets opgaver. Det er f.eks. i relation til:

1. Punktet om udvikling og igangsætning af større projekter og initiativer til udvikling i landdistrikterne.
2. Punktet om drøftelse af udfordringer og muligheder for udvikling i landdistrikterne, økonomiske og administrative midler til indsatsen m.v.

I dagsordenen til dagens møde er det følgende punkter, der kan danne grundlag for temadrøftelse/mere dybtgående drøftelse:

- Pkt. 8 Vækstforums strategi og Handlingsplan 2009.
- Pkt. 9 Landdistriktskonference den 3. marts 2008.

LAG-bestyrelsernes opgaver:

- At være en dygtig bestyrelse og overlade de daglige praktiske opgaver til koordinatoren. Formanden varetager den daglige kontakt med koordinatoren.
- Sikre en professionel styring og ledelse af LAG-en.
- Sikre at LAG-en er en velkvalificeret udviklingspartner.
- Sikre at LAG-en har en god udviklingsstrategi.
- Sikre at LAG-en opfylder grundlaget for LAG-ernes virke.

Bilag

- Kommissorium LAG panel

1-33-76-136-07

2. Status for LAG-erne

Resumé

Der er oprettet 18 LAG-er, som helt eller delvist er lokaliseret i Region Midtjylland. 15 LAG-er har udarbejdet udviklingsstrategier, som alle er godkendt af Region Midtjylland.

De 15 LAG-ers udviklingsstrategier er ligeledes kommunalt godkendte, og den ministerielle godkendelse er i løbende proces.

LAG Favrskov er oprettet i november 2007 og er i gang med udarbejdelse af forhåndsansøgning.

De to LAG-er efter Fiskeriprogrammet afventer ministerielle bekendtgørelser før godkendelse er mulig.

Administrationen indstiller,

at redegørelsen tages til efterretning

Beslutning

Redegørelsen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er etableret 18 LAG-er, som ligger helt eller delvist indenfor Region Midtjyllands område. 16 LAG-er efter Landdistriktsprogrammet, hvoraf Norddjurs/Syddjurs, Skive, Læsø/Ærø/Samsø og småøerne har integreret Fiskeriprogrammet. Norddjurs og Syddjurs er som de eneste kommuner gået sammen om at danne en fælles LAG.

Der er dannet 2 LAG-er alene efter Fiskeriprogrammet, hhv. LAG Vestjylland som omfatter 11 kommuner, 6 i Region Midtjylland og 5 i Region Syddanmark, og LAG Midt Nord som omfatter Viborg Kommune i Region Midtjylland og 5 kommuner i Region Nordjylland. Derudover er LAG Læsø/Ærø/Samsø og LAG-småøerne også tværregionale.

Odder Kommune har besluttet ikke at oprette en LAG. Der er dog lokale kræfter, som undersøger mulighederne for alligevel at få kommunen med i en LAG.

LAG-erne er forhåndsgodkendt af Direktoratet for FødevarerErhverv og tildelt EU-midler og statsmidler til prioritering til projekter og til gruppens drift inkl. aflønning af koordinator.

Udarbejdelse af en udviklingsstrategi for LAG-ens område og ansættelse af koordinator er to af de store opgaver, der er ved at være tilendebragt for næsten alle LAG-er. Koordinatorfunktionen er blevet prioriteret på forskellig måde, således at nogle LAG-er har

ansat en fuldtidskoordinator, mens andre har valgt en løsning med deltidsansættelse, ligesom der nogle steder er tale om frikøb af kommunalt/erhvervsrådsansatte eller aftaler med konsulentfirmaer om at varetage koordinatorfunktionen.

LAG-erne har fremsendt udviklingsstrategier til godkendelse i kommuner og til godkendelse i Region Midtjylland og efterfølgende til Direktoratet for FødevarerErhverv til godkendelse.

Region Midtjyllands administration har efter den bemyndigelse der er givet til administrationen af Vækstforum og Regionsrådet, godkendt 15 LAG-strategier. Ligeledes er de 15 LAG-ers strategier kommunalt godkendte, mens den ministerielle godkendelse er i proces. LAG Favrskov er i gang med udarbejdelse af forhåndsansøgning. De to LAG-er efter Fiskeriprogrammet, afventer ministerielle bekendtgørelser før godkendelser er mulig.

Den aktuelle udfordring for LAG-erne er nu, at få fokus på konkrete projekter og projektudvikling.

De oprindeligt valgte LAG-formænd for hhv. LAG-Herning og LAG-Silkeborg, har af forskellige årsager valgt at trække sig tilbage fra deres post. De afløses midlertidigt af næstformændene, som varetager opgaverne indtil næste generalforsamling.

Der er på nuværende tidspunkt på landsplan dannet 47 LAG-er efter Landdistriktsprogrammet, hvoraf 10 har integreret Fiskeriprogrammet, og 5 under Fiskeriprogrammet alene, altså tilsammen 52 LAG-er. I alt 63 kommuner er omfattet af Landdistriktsprogrammet.

For Region Midtjylland er budgetrammen for EU-midler og statsmidler i alt ca. 31 mio. kr. pr. år. Der vedlægges oversigt over de tildelte midler.

Midlerne er kun fastlagt for 2007 og 2008 og forventes at stige for årene 2009-2013. Der kan højst opnås 50 % tilskud til projekter.

Bilag

- LAG midler 2007-2008 fordelt på kommuner.
- LAG midler 2007-2008 tildelt LAG-er i Region Midtjylland

1-30-76-20-07

3. Projekt Landsbyfornyelse.

Resumé

Projekt 3.4.2. Landsbyfornyelse i Vækstforums Handlingsplan 2007-2008.

Redegørelse "Udvikling og fornyelse af landsbyerne - rammevilkår og forslag til initiativer" beskriver forslag til initiativer på planlovsområdet, byfornyelsesområdet og skatteområdet, der kan fremme sanering og byfornyelse i landdistrikterne.

2 modelprojekter, udbydes i maj 2008 til gennemførelse i samarbejde mellem kommuner, LAG-er og lokale.

Status for projektet.

Administrationen indstiller,

at redegørelsen for projektet tages til orientering.

Beslutning

Redegørelsen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det samlede projekt om Landsbyfornyelse er en del af den tværgående indsats for udvikling i landdistrikterne i Vækstforums handlingsplan og er direkte sammenhængende med den regionale udviklingsplan.

Udvikling i landdistrikterne er et gennemgående tema i Den regionale udviklingsplan og det nævnes bl.a., at de kvaliteter, der i særlig grad er landdistrikternes, skal aktivt bringes i spil. Det indgår, at landdistrikterne har styrkepositioner indenfor eksempelvis natur, bosætning, erhverv og fritid, der kan bygges på for at styrke udviklingen i landdistrikterne og få en stærk sammenhængende udvikling i regionen.

Projektet indeholder beskrivelse af rammevilkår og forslag til initiativer, inkl. arbejde for en landsbyfornyelsesfond, gennemførelse af 2 modelprojekter for landsbyfornyelse i samarbejde med kommuner og LAG-er m.v.

Til at varetage gennemførelsen af projektet er der nedsat en projektgruppe bestående af tre repræsentanter fra kommunerne, fire repræsentanter fra de Lokale Aktions Grupper (LAG-er), der er nedsat efter landdistriktsprogrammet, og repræsentanter fra Region Midtjylland på foranledning af Vækstforum.

Projektgruppen har udarbejdet vedlagte redegørelse om "Udvikling og fornyelse af landsbyerne - rammevilkår og forslag til initiativer." I redegørelsen beskrives forslag til

initiativer på planlovsområdet, byfornyelsesområdet og skatteområdet, der kan fremme sanering og byfornyelse i landdistrikterne.

Redegørelsen "Udvikling og fornyelse af landsbyerne - rammevilkår og forslag til initiativer" er behandlet af Vækstforums møde den 29. januar 2008 og af Forretningsudvalget på møde 5. februar 2008, der traf parallelle beslutninger om: at redegørelsen fremsendes til berørte ministerier med anmodning om, at der afsættes betydeligt flere midler til fornyelse i landsbyerne, at der oprettes en særlig landsbyfornyelsesfond, at kommunerne får bedre mulighed for erhvervelse af fast ejendom med henblik på sanering og fornyelse m.v. Protokoludskrift fra sagens behandling i Forretningsudvalget vedlægges. Sagen behandles på Regionsrådets møde den 20. februar 2008.

Projekt Landsbyfornyelse omfatter også 2 konkrete modelprojekter for udvikling og fornyelse af landsbyer, der gennemføres i samarbejde mellem kommunerne, LAG-erne og de lokale:

- * Et med kulturmiljøet som det overordnede udgangspunkt.
- * Et med vægt på udvikling af småerhverv.

Modelprojekt kulturmiljø.

Modelprojektet kan omfatte en landsby med opland eller en klynge af landsbyer. Den enkelte landsby må højst have et indbyggertal på 2000.

Der skal være tale om en destination som er præget af de traditionelle problemer i en række landdistrikter, som f.eks. faldende befolkningstal, butiksdød, nedlagte/forladte bygninger, tomme erhvervsbygninger og generel stagnation eller tilbagegang.

Samtidig skal den valgte destination vurderes til at have et udviklingspotentiale som giver en realistisk forventning om, at et modelprojekt kan være med til at præge området i en positiv retning. Der skal være tale om en projektype der egner sig til, at erfaringsgrundlaget kan udbredes til andre landdistrikter med tilsvarende karakteristika. En væsentlig forudsætning er desuden, at der findes lokale foreninger eller borgere/ildsjæle der har engagement og vilje til at igangsætte og drive projektet, og til at videreformidle de opnåede resultater.

Derudover er det væsentligt, at der sker en kobling mellem det historiske kulturmiljø i området og den fremadrettede udvikling man ønsker at opnå.

Modelprojektet har et budget på 4.000.000 kr., heraf 1.000.000 kr. fra Region Midtjylland.

Modelprojekt småerhverv.

Modelprojektet kan omfatte en landsby med opland eller en klynge af landsbyer. Den enkelte landsby må højst have et indbyggertal på 2000.

Der skal være tale om en destination som er præget af de traditionelle problemer i en række landdistrikter, som f.eks. faldende befolkningstal, butiksdød, nedlagte/forladte bygninger, tomme erhvervsbygninger og generel stagnation eller tilbagegang.

Samtidig skal den valgte destination vurderes til at have et udviklingspotentiale som giver en realistisk forventning om, at et modelprojekt kan være med til at præge området i en positiv retning. Der skal være tale om en projektype der egner sig til, at erfaringsgrundlaget kan udbredes til andre landdistrikter med tilsvarende karakteristika. En væsentlig forudsætning er desuden, at der findes lokale foreninger eller borgere/ildsjæle der har engagement og vilje til at igangsætte og drive projektet, og til at videreformidle de opnåede resultater.

Derudover er det væsentligt, at der sker en kobling mellem de eksisterende småerhverv, herunder små erhvervenes historiske karakteristika og traditioner i området, og den fremadrettede udvikling man ønsker at opnå.

Modelprojektet har et budget på 4.000.000 kr., heraf 1.000.000 kr. fra Region Midtjylland.

Det samlede projekt Landsbyfornyelse har et budget på 8.500.000 kr., der finansieres med 2.500.000 kr. fra Region Midtjylland, 2.000.000 kr. fra kommuner og 4.000.000 kr. fra EU/stat via LAG-er.

De 2 modelprojekter, vil blive udbudt i maj 2008 til gennemførelse i samarbejde mellem kommuner, LAG-er og lokale.

Udbudet sker samlet for modelprojekterne i projekt Landsbyfornyelse og modelprojekterne i projekt Profilering af landdistrikterne.

Bilag

- Udskrift fra forretningsudvalgets møde d. 5/2-08. Landsbyfornyelse rammevilkår.
- Udvikling og fornyelse af landsbyerne – rammevilkår og forslag til initiativer.

1-30-76-21-07

4. Projekt profilering af landdistrikterne

Resumé

Projekt 3.4.3 Profilering af landdistrikterne i Vækstforums Handlingsplan 2007-2008. Projektet indeholder en PR-funktion og 2 modelprojekter. Der redegøres for status for projektet.

Administrationen indstiller,

at redegørelsen for projektet tages til orientering.

Beslutning

Redegørelsen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det samlede projekt om profilering er en del af den tværgående indsats for udvikling i landdistrikterne i Vækstforums handlingsplan og er direkte sammenhængende med den regionale udviklingsplan.

Udvikling i landdistrikterne er et gennemgående tema i Den regionale udviklingsplan og det nævnes bl.a., at de kvaliteter, der i særlig grad er landdistrikternes, skal aktivt bringes i spil. Det indgår, at landdistrikterne har styrkepositioner indenfor eksempelvis natur, bosætning, erhverv og fritid, der kan bygges på for at styrke udviklingen i landdistrikterne og få en stærk sammenhængende udvikling i regionen.

Til at varetage gennemførelsen af projektet er der nedsat en projektgruppe bestående af tre repræsentanter fra kommunerne, fire repræsentanter fra de Lokale Aktions Grupper (LAG-er), der er nedsat efter landdistriktsprogrammet, og repræsentanter fra Region Midtjylland på foranledning af Vækstforum.

Projektet indeholder følgende:

PR-funktion.

Etablering af en central PR-funktion, der skal synliggøre landdistrikterne. Funktionen skal sætte fokus på personer, processer, produkter og gode historier, som kan "sælge" landdistrikterne i Region Midtjyllands. Arbejdsgruppen foreslår, at der ansættes en koordinator i tilknytning til regionen, der i tæt samarbejde med lokale, regionale og nationale landdistriktsaktører dels skal identificere og dels formidle de "gode historier" om landdistrikterne via hjemmesider, nyhedsbreve og medier. Delprojektet har et budget på kr. 500.000.

Modelprojekt fødevarer.

Et model-projekt, der fokuserer bredt på lokale fødevarer og de aktører, der producerer dem, sælger dem, og markedsfører dem. Projektet udbydes som et samarbejdsprojekt mellem alle LAG-erne i regionen. Arbejdsgruppen foreslår, at der etableres et sekretariat med en koordinator i den østlige del af regionen og en koordinator i den vestlige del af regionen. Sekretariatsfunktionen udbydes med det formål at skabe en platform for profilering af lokale fødevarer i Region Midtjylland, der bl.a. skal samarbejde med producent-netværket "Smagen af Danmark", som er under dannelse. Initiativets forventede produkter vil udover en række LAG-events med lokale fødevarereproducenter være etablering af en hjemmeside for lokale fødevarer i Region Midtjylland samt to publikationer, der beskriver og markedsfører henholdsvis regionens østlige og vestlige producenter/udbydere af lokale kvalitetsfødevarer. Delprojektet har et budget på 4.000.000 kr., heraf 1 mio. kr. fra Region Midtjylland.

Modelprojekt kultur-erhvervssamarbejde.

Et model-projekt, der fokuserer på kultur-erhvervssamarbejde i landdistrikterne. Et projekt hvor flere virksomheder/institutioner samarbejder om at synliggøre og profilere et områdes egenart og kultur. Dette kan være synlighed f.eks. via egnens udbud i forhold til kunst, en egnens kulturhistorie, et materiale (ler, sten...) eller et produkt (øl, ost, kød...). Projektet udbydes til alle LAGs – som derefter kan byde ind på projektet, enten alene, eller i samarbejde med andre LAGs – hvor det er tydeligt, at der er en sammenhæng med branding (identitet) af et geografisk område. Delprojektet har et budget på 4.000.000 kr., heraf 1 mio. kr. fra Region Midtjylland.

Profileringsprojektet har et samle budget på 8.500.000 kr., der finansieres med 2.500.000 kr. fra Region Midtjylland, 2.000.000 fra kommunerne og 4.000.000 kr. fra EU/staten via LAG-er.

Udbudet sker samlet for modelprojekterne i projekt Landsbyfornyelse og modelprojekterne i projekt Profilering af landdistrikterne.

1-33-76-10-07

5. Megasatsning på fødevareområdet

Resumé

Vækstforum iværksatte i august 2007 et forprojekt, der skulle beskrive og forberede en megasatsning på fødevareområdet. En ekspertarbejdsgruppe har udpeget 4 overordnede indsatsområder, som i foråret 2008 skal udfoldes til en række konkrete initiativer af 4 faglige udviklingsgrupper. Handlingsplanen for megasatsningen forventes præsenteret for Vækstforum i sensommeren 2008.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I Vækstforum Region Midtjyllands erhvervsudviklingsstrategi for 2007-2009 og den dertil knyttede handlingsplan for perioden 2007-2008 igangsættes tre megasatsninger. Den ene retter sig mod fødevareområdet - 'Megasatsning Fødevarer' – og er motiveret ud fra regionens styrker inden for fødevareområdet. Det er målet at fastholde og udvikle denne position ved at styrke samarbejde og innovation, øge kendskabet til nye markedsmuligheder og generelt styrke nyskabende initiativer inden for fødevareområdet.

I anden halvdel af 2007 blev første del af forprojektet for megasatsningen på fødevareområdet gennemført som en strategi- og analyseproces drevet frem af en bredt sammensat ekspertarbejdsgruppe og et sekretariat under ledelse af Region Midtjylland. Resultatet blev, at en række potentielle indsatsområder for fødevarerudviklingen i Region Midtjylland blev identificeret, analyseret og prioriteret.

Arbejdsgruppen præsenterede i december 2007 Vækstforum for de 4 prioriterede indsatsområder, som blev resultatet af strategiprocesen i første del af forprojektet:

1. Fremtidens økologiske fødevarer.

Formålet med indsatsområdet er at udnytte og styrke Region Midtjyllands position inden for viden om og produktion af økologiske fødevarer, med henblik på at udvikle erhvervet til at møde fremtidens krav. Dette med et øget fokus på smag, forarbejdning, design og andre kvalitetsparametre indenfor økologisk produktion. Indsatsområdet har desuden et langsigtet perspektiv omkring "bæredygtighed" i bredere forstand omhandlende dyrevelfærd, etik og sociale forhold.

2. Teknologiudvikling i produktionssystemer, produkter og forsyning.

Formålet med indsatsområdet er at udnytte de store muligheder, der ligger i at inddrage nye teknologier direkte i fødevarer, i fødevarereproduktioner, i emballager samt i logistik- og afsætningsleddet. Indsatsområdet omfatter desuden fokus på, hvordan man fremmer fødevarereproduktionens drifts- og miljøeffektivitet bedst muligt med inddragelse af teknologi. Indsatsområdet omfatter både et fokus på teknologier, der kan anvendes bredt i værdikæden samt et fokus på bestemte sektorer, hvor en teknologiudvikling har et særligt potentiale. Endelig skal indsatsområdet arbejde med initiativer, der kan hjælpe forbrugerne til et reelt og nuanceret indblik i teknologiske muligheder.

3. Åben innovation og vidensamarbejde

Formålet med dette indsatsområde er at skabe en tradition og en ny 'infrastruktur' for vidensbaseret fødevarereudvikling i Region Midtjylland - karakteriseret ved et højt indhold af kvalitet, design og eksperimenter.

Dette generelle indsatsområde sigter på at udvikle et dynamisk innovationsmiljø, der omfatter alle dele af fødevarerehvervet, udvikler nye forretningsområder og medvirker til udmøntningen af megasatsningens øvrige indsatsområder: teknologiudvikling i produktionssystemer, produkter og forsyning, fremtidens økologiske fødevarer og ny fødevarereidentitet.

4. Ny fødevarereidentitet i Region Midtjylland

Formålet med dette indsatsområde er at styrke Region Midtjyllands mangfoldige fødevarereidentitet igennem initiativer, der vil nå bredt ud. Initiativerne skal dels tegne et billede af fødevarerne fra regionen som produkter af de særegne omgivelser, de er skabt i, dels – og lige så vigtigt – vise regionen som en førende og fremsynet dansk fødevarereregion, hvor der produceres klog hverdagsmad som sund forretning.

De 4 indsatsområder skal knyttes op på megasatsningens vision, som arbejdsgruppen har kaldt: Klog hverdagsmad som sund forretning. Til visionen er der knyttet 3 gennemgående kendetegn: kvalitet, eksperimenter og design.

Den videre proces.

På mødet i december 2007 besluttede Vækstforum, at der i foråret 2008 nedsættes 4 faglige udviklingsgrupper, der skal udfolde og konkretisere de valgte indsatsområder og fremkomme med forslag til konkrete indsatser og projekter som input til en samlet handlingsplan for megasatsningen på fødevarereområdet.

Den endelige handlingsplan forventes præsenteret for Vækstforum i sensommeren 2008.

Vækstforum har bevilget 1,5 mio. kr. til forprojektet.

1-33-76-136-07

6. Turisme og oplevelsesøkonomi

Resumé

Oplevelsesøkonomi indgår som et af indsatsfelterne i Vækstforums handlingsplan. Udover etableringen af Midtjysk Turisme har Vækstforum godkendt arbejdet med udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne, udvikling af regionale oplevelsesprojekter samt opbygning og formidling af viden. Især udviklingen af regionale oplevelsesprojekter har betydning i forhold til landdistriktsudvikling.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionens indsats inden for turisme og oplevelsesøkonomi er beskrevet i Vækstforums handlingsplan for 2007-2008. Som en central aktivitet har været etablering af Midtjysk Turisme, som er den fælles turismeorganisation for destinationer, kommunerne og regionen. Det er Midtjysk Turismes formål at fremme og udvikle turismen i regionen blandt andet igennem igangsætning og koordinering af konkrete turismeprojekter, der som udgangspunkt skal gennemføres af de enkelte turismedestinationer

Med udgangspunkt i handlingsplanen har der været nedsat en projektgruppe, der har haft til formål at konkretisere handlingsplanen. Projektgruppen har peget på 3 aktiviteter:

- udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne
- udvikling af regionale oplevelsesprojekter
- opbygning og formidling af viden

I forhold til landdistriktsudvikling er det især udvikling af de regionale oplevelsesprojekter, som har betydning, da en del projekter er forankret i landdistrikterne. Mens de internationale oplevelsesfyrtårne i hovedsagen er orienteret mod de større byer.

Til at understøtte udviklingen af de regionale oplevelsesprojekter er der afsat midler fra den formålsbestemte pulje til erhvervsudvikling. Der er prækvalificeret 19 regionale oplevelsesprojekter, jf. vedlagte oversigt. Projekter som især har betydning i forhold til landdistrikterne er:

- helårsturisme
- natur- og kulturdatabase
- oplevelsesøkonomi i nationalparken

- Hærvejen - et moderne oplevelsesrum
- "Sansernes paradis" (Nr. Vosborg)

Der forventes udbudt en ny runde for ansøgninger til puljen for regionale oplevelsesprojekter medio 2008.

Beslutningen om at etablere de to nationalparker Skjern Å og Mols Bjerge forventes også - blandt andet gennem udvikling af nye aktiviteter - at få stor betydning for udvikling af disse to landdistriktsområder.

1-33-76-136-07

7. Den regionale udviklingsplan. Landdistrikterne, oplevelsesøkonomi og turisme

Resumé

Forslaget til Den regionale udviklingsplan for Region Midtjylland indeholder visioner og indsatsområder for udvikling i landdistrikterne og for oplevelsesøkonomi og turisme, der kort er redegjort for i sagsfremstillingen nedenfor.

Administrationen indstiller,

At redegørelsen tages til orientering.

Beslutning

Blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Forslaget til Den regionale udviklingsplan er fremlagt for offentligheden med frist for bemærkninger inden den 3. marts 2008. Forslaget indeholder visionerne for regionens udvikling og en række indsatsområder, der skal medvirke til at opfylde visionen.

I det følgende er der kort redegjort for visioner og indsatsområder i relation til landdistrikterne og oplevelsesøkonomi og turisme.

Fra "**Del I: Vision**" kan bl.a. nævnes følgende om udvikling i landdistrikterne og om oplevelsesøkonomi og turisme:

Fra afsnittet med overskriften Vækstregion Midtjylland, side 12-13:

"Byer og landdistrikter supplerer hinanden og kan i samspil skabe resultater lokalt og regionalt....."

"De kvaliteter, der i særlig grad er landdistrikternes, skal aktivt bringes i spil. Det gælder bl.a. landdistrikternes særlige styrkeposition indenfor fødevarerproduktion, men også styrker som eksempelvis plads til udfoldelse, natur, social tryghed og ro. Og udvikling af oplevelsesøkonomi og turisme, inkl. mulighederne i forlængelse af udpegningen af Mols Bjerge og Skjern å som nationalparker....."

Der er i alt 9 indsatsområder:

Erhvervsudvikling og turisme, afsn. 4.1, er nr. et af ni indsatsområder. Her nævnes bl.a.:

"Fødevarerområdet er en regional styrkeposition. Der findes store produktions-, forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder i regionen samt stærke forsknings- og videnmiljøer..... Udvikling af fødevarerhvervene udgør et væsentligt udviklingspotentiale for landdistrikterne."

"Oplevelsesøkonomi og oplevelsesindustriens brancher er i stærk udvikling i den midtjyske region....."

"Natur og naturoplevelser er centrale elementer i udvikling af turismen..... Udpegningen af Mols Bjerge og Skjern å som nationalparker giver mulighed for at beskytte og benytte nogle af de særligt interessante naturområder på nye måder."

Under de øvrige indsatsområder er der også formuleringer, der relaterer til landdistrikterne, herunder i de farvede rammer.

"Del II: Redegørelse"

I Redegørelsen er der et særligt afsnit 4 Landdistrikter. Her er der nærmere redegjort for centrale forhold/temaer i relation til landdistrikterne. Det er: Erhverv, turisme og energi. Uddannelse. Sundhed. Natur og Miljø. Infrastruktur og kollektiv trafik.

1-33-76-136-07

8. Vækstforums strategi og handlingsplan 2009

Resumé

Vækstforums nuværende strategi og handlingsplan dækker 2007 og 2008. Arbejdet med Handlingsplan for 2009 er under forberedelse i administrationen med indledende drøftelser af temaer og indsatsområder, herunder ændring og supplerung af nuværende indsats. Der er redegjort for foreløbige overvejelser om temaer og indsatsområder til drøftelse.

Administrationen indstiller,

At de i sagsfremstillingen skitserede ideer til landdistriktsprojekter i Vækstforums Handlingsplan 2009 drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Efter Handlingsplanen for 2007 og 2008 er der igangsat følgende 3 projekter under det tværgående initiativ: Balance: 3.4 Landdistriktsudvikling:

Projekt 3.4.1 Samarbejdet i LAG-erne.

Projekt 3.4.2 Landsbyfornyelse.

Projekt 3.4.3 Profilerung af landdistrikterne.

Indsatsen i disse projekter er overvejende på bosætning og i mindre grad erhvervsudvikling.

Arbejdet med Handlingsplan 2009 er under forberedelse i administrationen med indledende drøftelser af temaer og indsatsområder.

Landdistriktsprogrammet løber til 2013 og Projektet om samarbejdet i LAG-erne påregnes at fortsætte i Handlingsplan 2009.

Det overvejes om der er grundlag/interesse for nye projekter om landsbyfornyelse og profilerung, der har vist sig som interessante og aktuelle indsatsområder.

Det kunne evt. også overvejes at bygge videre på projekterne om Landsbyfornyelse og Profilerung ved udvikling og gennemførelse af 1 - 2 integrerede modelprojekter, der omfatter alle centrale indsatsområder for udvikling af "Fremtidens landsby", som f.eks.:

- Beskrivelse af en samlet strategi for udvikling af landsbyen med opland - eller gruppe af landsbyer - til fremtidens landsby. Hvor mange indbyggere forventes, sættes der i det væsentligst på landsbyen som bosted eller forventes der også erhvervsudvikling, krav til offentlig og privat service, infrastruktur, kultur- og fritidstilbud m.v.
- Gennemføre sanering og fornyelse af friarealer og bygninger for at skabe attraktive bomiljøer.
- Udvikle nye integrerede modeller for offentlig og privat service – børnepasning, skoler, ældrepleje, rammer for kultur- og fritidslivet, sundhedsservice, dagligvareforsyning m.v.
- Udvikle integreret bosætning og erhvervsudvikling, herunder udvikling af oplevelsesøkonomi og turisme, regionale fødevarer, kombinationer m.v.
- Profilering og markedsføring af fremtidens landsby som attraktiv for bosætning og erhverv og med tilbud til turister og besøgende m.v.

Det kunne også overvejes, at foreslå projekter indenfor enkelte af de nævnte indsatsområder.

Samlet forslag til budget for bosætningsprojekter:

20 – 40 mio. kr. Finansiering: Regionen 8 mio. kr., Kommuner 8 mio. kr. LAG-er 8 - 16 mio.kr., private midler xx.

Der tænkes også foreslået større tværgående projekter om erhvervsudvikling i landdistrikterne i samarbejde med kommunerne, indenfor et eller flere af nedennævnte områder:

- Udvikling af erhvervene indenfor turisme og oplevelsesøkonomi i landdistrikterne med at udvikle nye produkter, kombinationer af produkter som by - natur, natur - kulturoplevelser, fødevarerproduktion - oplevelser, etablering af ny markedsføring af landdistrikterne som besøgsmaal etc.
- Fødevarerområdet. Udvikling af nye lokale og regionale produktioner, ny markedsføring, kombinationer med besøg og turisme etc.
- Energiområdet. Udvikling af erhvervene indenfor anvendelsen af vedvarende energi, herunder bioenergi m.v. i landdistrikterne.
- Udvikling af øvrige erhverv, som er karakteristiske for landdistrikterne eller har særlige relationer til landdistrikterne, udvikling af virksomheder i bekvem pendlingsafstand etc.

Samlet forslag til budget for erhvervsprojekter 10 - 20 mio. kr. Finansiering: Regionen 4 mio. kr., Kommunen 4 mio. kr., LAG-er 4 - 8 mio. kr., private midler xx.

Budget på ca. 10 mio. kr. til større tværgående landdistriktsprojekter efter forslag fra kommunerne og LAG-erne, eller nye ideer, der kommer frem på anden måde. Finansiering: Regionen 3 mio. kr., Kommunen 3 mio. kr., LAG-er 3 - 6 mio. kr., Private midler xx.

Samlet budgetramme for Region Midtjylland til landdistriktsprojekter i Vækstforums Handlingsplan 2009 tænkes at svare til rammen for 2007 og 2008 på ca. 5,5 mio. kr. årligt.

1-33-76-136-07

9. Landdistriktskonference den 3. marts 2008

Resumé

Region Midtjylland afholder en national landdistriktskonference d. 3. marts 2008 på Dansk Landbrugsmuseum, Gl. Estrup. Konferencen går bl.a. ud på at synliggøre og sætte fokus på udvikling i de danske landdistrikter.

Administrationen indstiller,

At redegørelsen om konferencen tages til orientering.

Beslutning

Blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Konferencen er et led i regionens samarbejde med Europa-kommisionens repræsentation i København om "EUROPE-Direct" som handler om synliggørelse af EU-forhold generelt. Konferencen går ud på at synliggøre og sætte fokus på udviklingen i de danske landdistrikter, hvor en af flere vinkler er EU's betydning for landdistrikterne. EU's landdistriktspolitik og strategier for det nationale arbejde med landdistriktsudvikling er væsentlige rammer for den konkrete landdistriktsindsats.

Hovedformålet med konferencen er, at drøftelse og dialog mellem deltagerne - og inspiration fra oplægsholderne - skal føre frem til en række ideer og forslag til nye initiativer, forøgelse af midler til landdistriktsudvikling m.v., der kan styrke landdistrikterne.

Et formål er også, at sætte fokus på at skabe sammenhæng i indsatsen og mellem alle involverede parter - EU, regering, regioner, kommuner, de lokale aktionsgrupper (LAG-erne) og de lokale aktører - for at styrke udviklingen i landdistrikterne. Som det også kommer til udtryk i Region Midtjyllands fokus på samarbejde mellem landdistriktsaktørerne.

Landbrugskommissær Mariann Fischer Boel, borgmester Torben Jensen, Norddjurs, vicedirektør Morten Lautrup-Larsen, Direktoratet for FødevarerErhverv og regionsrådsformand Bent Hansen vil være oplægsholdere.

Konferencen vil give deltagerne lejlighed til i mindre grupper, at drøfte landdistriktsudviklingen, og gå i dialog med hinanden omkring ideudvikling og prioritering af landdistriktsindsatsen. Det kan f.eks. være prioritering af EU-midler og statsmidler til udvikling i landdistrikterne, ønsker til regionernes og kommunernes indsats for udvikling i landdistrikterne, konkretisering af indsatsområder til fremme af bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikterne m.v.

Målet er at konferencen skal munde ud i en række forslag og anbefalinger til EU, stat og andre beslutningsaktører i forhold til den fremtidige indsats. De inviterede deltagere er primært beslutningstagere fra regioner, kommuner, LAG-er og andre organisationer.

Som led i forberedelserne til konferencen og overvejelser om mulige konkrete forslag til initiativer, der kan bringes frem på konferencen kan nævnes følgende:

1. EU's prioritering af midler til udvikling i landdistrikterne.
På EU-plan drøftes det bl.a. at reducere landbrugsstøtten med yderligere 8 - 10 %, der evt. kan overføres til landdistriktsprogrammet. Desuden drøftes, at de enkelte lande selv kan overføre yderligere 10 %. Der er tidligere overflyttet 5 % med virkning fra 1. januar 2007.
For Danmark svarer en overflytning på 1 % til yderligere ca. 50 mio. kr. årligt til Landdistriktsprogrammet.
EU-midlerne til Landdistriktsprogrammet er for 2007 og 2008 ca. 500 mio. kr. årligt. Der er tilsvarende medfinansiering fra staten.
Det kan f.eks. overvejes at foreslå, at betydeligt flere midler overflyttes fra landbrugsstøtten til udvikling i landdistrikterne - f.eks. 20 - 30 %.
2. EU's prioritering af midlerne mellem akserne i Landdistriktsprogrammet.
Landdistriktsprogrammet har følgende 3 akser (EU's min. % fordeling af EU-midler i parentes): Akse 1 Udvikling i fødevarerbranchen (10 %). Akse 2 Natur og miljø (25 %). Akse 3 Job og levevilkår (15 %).
Det kan f.eks. overvejes at foreslå, at mindstekravet til budgetandel på akse 3 fordobles til 30 % og reduceres tilsvarende for akse 2.
3. National prioritering af midlerne på akserne i Landdistriktsprogrammet
Staten har konkret besluttet følgende fordeling af midlerne på Landdistriktsprogrammets 3 akser (% fordeling af midler i parentes): Akse 1 Udvikling i fødevarerbranchen (25 %). Akse 2 Natur og miljø (55 %). Akse 3 Job og levevilkår (20 %).
Over for staten kan det overvejes at foreslå: Akse 1 (20 %), Akse 2 (30 %). Akse 3 (50 %).
4. Samarbejde.
Forstærket samarbejde mellem stat, regioner, kommuner, LAG-er og lokale aktører om en styrket og bedre sammenhængende indsats for udvikling i landdistrikterne. Herunder mellem de berørte ministerier som Fødevarerministeriet (Landdistriktsprogrammet), Velfærdministeriet (Landsbyfornyelse og landdistriktspuljen), Miljøministeriet (planlægning og kommunernes køb af ejendomme til at realisere fornyelse og udvikling i landsbyerne), Erhvervsministeriet (Erhvervsudvikling, herunder turisme).
5. Større statslig indsats.
Flere midler i de enkelte ministerier til indsatsen for udvikling i landdistrikterne og tilpasning af lovgivning til en betydelig større indsats.
6. Større indsats i kommunerne og regionerne.
Kommunerne og regionerne og vækstforaene skal betydeligt mere på banen i samarbejdet om indsatsen for udvikling i landdistrikterne.

1-33-76-136-07

10. Møde for LAG formænd og LAG koordinatore

Resumé

Som led i samarbejdet med LAG-erne om udvikling i landdistrikterne holdes møder med LAG formænd og koordinatore.

Administrationen indstiller,

at orienteringen om næste møde med LAG formænd og LAG koordinatore tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen holder næste møde for Lag formænd og LAG koordinatore torsdag 13. marts 2008 på Mosebrugscentret i Stenvad på Djursland.

Dagsorden for mødet:

kl. 16.30-16.45	Velkomst og orientering om Mosebrugscentret.
kl. 16.45-17.10	Rundvisning på Mosebrugscentret.
kl. 17.10-18.10	Aktuelle udfordringer i LAG-erne, med fokus på konkrete projekter og projektudvikling , indlæg på 3 minutter fra hver LAG formand.
kl. 18.10-19.10	Drøftelse af arbejdet med projektudvikling, samarbejdet mellem koordinator og projektholder, konkrete eksempler fra LAG-erne m.v.
kl. 19.10-19.20	Status for Projektgrupperne Landsbyfornyelse og Profilerings.
kl. 19.20-19.30	Eventuelt, og næste møde.
kl. 19.30	Spisning.

1-33-76-136-07

11. Mødeplan LAG panel 2008

Resumé

Møder i LAG Panelet for resten af 2008.

Administrationen indstiller,

At der afholdes yderligere følgende 2 møder i LAG Panelet i 2008:

- Tirsdag den 10. juni 2008, kl. 10:00 og
- Tirsdag den 4. november 2008, kl. 10:00.

Beslutning

På mødet i juni drøftes om der skal holdes 2 møder i efteråret 2008.
Mødet tirsdag den 10. juni 2008 flyttes til kl. 16.00.

Sagsfremstilling

I kommissoriet for LAG Panelet er anført, at Panelet forventes at afholde 2 - 4 møder årligt.

De mødetidspunkter, der indstilles, er koordineret i den samlede mødeplanlægning for Regionsrådet, udvalg, paneler etc.

1-33-76-136-07

12. Gensidig orientering

Resumé

I sagsfremstillingen har administrationen givet en kort beskrivelse af emner til orientering.

Administrationen indstiller,

Gensidig orientering.

Beslutning

Der blev gensidigt orienteret. Kaj Møldrup Christensen orienterede om møde med ELRO om udrulning af bredbånd i landdistrikterne.

Sagsfremstilling

EU's Mål 3 program, Kattegat-Skagerak (KASK programmet):

Som led i samarbejdet om KASK programmet mellem Danmark, Norge og Sverige er der indledende drøftelser mellem regioner, kommuner m.fl. om eventuelle samarbejdsprojekter om udvikling i landdistrikterne. Der arbejdes bl.a. med at undersøge mulighederne for at udvikle og gennemføre et samarbejdsprojekt om "Næringslivsutvikling, inkl. turisme".

Afbud:	
Leif Mørck	
Fravær uden afbud:	
Bent Ove Pedersen	
Conny Jensen	
Ulla Fasting	

Bemærkninger:

Harry Jensen forlod mødet kl. 10.55 og deltog i behandlingen af sagerne til og med sag 4.

Underskriftsblad

Dagens deltagere:

Medlemmer	Underskrift
Britta Bang (V)	BRITTA BANG
Ernst Greve (S)	ERNST GREVE
Harry Jensen (V)	HARRY JENSEN
Henning Jensen (S)	HENNING JENSEN
Jørgen Nørby (V)	JØRGEN NØRBY
Kaj Møldrup Christensen (S)	KAJ MØLDRUP CHRISTENSEN
Laila Munk Sørensen (S)	LAILA MUNK SØRENSEN
Poul Dahl (V)	POUL DAHL
Preben Andersen (V)	PREBEN ANDERSEN
Tove Videbæk (Kr)	TOVE VIDEBÆK
Anna Marie Touborg	ANNA MARIE TOUBORG